

การวิเคราะห์ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลการจัดการการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง ในโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง Nursing Activity Costing Analysis of Cesarean Section Management in a Private Hospital

การะเกด	ศิริรักษ์ *	Karakate	Keereeruk *
เพชรน้อย	สิงห์ช่างชัย **	phechnoy	Singchungchai **
นฤมล	ปทุมรักษ์ ***	Narumon	Pathumarak ***

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลของการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง ในโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรสาคร ตามงบประมาณปี 2561 ประชากรคือ รายงานข้อมูลต้นทุนค่าแรง ต้นทุนค่าลงทุน และต้นทุนค่าวัสดุที่ใช้ในการจัดบริการผู้ป่วยผ่าตัดในปีงบประมาณ 2561 และต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลผ่าตัด ด้วยการสังเกตการปฏิบัติ กิจกรรมงานการพยาบาลผ่าตัดในหน่วยงานห้องผ่าตัด กลุ่มตัวอย่าง คือต้นทุนค่าแรงของพยาบาลห้องผ่าตัด จำนวน 17 คน และต้นทุนผู้รับบริการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง จำนวน 30 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชุด ชุดที่ 1) พจนานุกรมกิจกรรมการพยาบาลผ่าตัดงานห้องผ่าตัด ชุดที่ 2) แบบบันทึกข้อมูลต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลผ่าตัด และชุดที่ 3) แบบบันทึกข้อมูลต้นทุนต่อหน่วยบริการ เครื่องมือทั้ง 3 ชุดผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา มีค่าดัชนีความตรงเท่ากับ 1 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา คือจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่าต้นทุนกิจกรรมพยาบาลโดยรวม เท่ากับ 894,196.33 บาท มีอัตราส่วนระหว่างกิจกรรมการพยาบาลก่อนผ่าตัด : ระยะผ่าตัด : ระยะหลังผ่าตัด : กิจกรรมการบริหารจัดการและงานสนับสนุนเท่ากับร้อยละ 12.93 : 59.69 : 19.44 : 7.94 โดยมีต้นทุนสูงสุดคือการจัดการกิจกรรมการพยาบาลระยะผ่าตัด มีต้นทุนต่อกิจกรรมเท่ากับ 1,988.07 บาทต่อกิจกรรม รองลงมาคือระยะหลังผ่าตัด เท่ากับ 5,561.22 บาทต่อกิจกรรม เมื่อวิเคราะห์ต้นทุนกิจกรรมต่อราย พบว่าต้นทุนรวมกิจกรรมการพยาบาลเท่ากับ 29,806.55 บาทต่อราย เมื่อจำแนกต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลตามกิจกรรมหลัก พบว่า ต้นทุนระยะผ่าตัด เท่ากับ 17,892.61 บาทต่อราย

ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าต้นทุนการจัดการกิจกรรมการพยาบาลผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่มีความสำคัญที่ทำให้ผู้บริหารต้องนำข้อมูลนี้ไปบริหารจัดการเรื่องการบริหารกำลังคนและการบริหารเวลาให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นต่อไป

คำสำคัญ: ต้นทุน กิจกรรมการพยาบาล ผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง โรงพยาบาลเอกชน

* นักศึกษาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสเตียน

* Master's Degree, Faculty of Nursing, Christian University

** ศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสเตียน

** Professor, Faculty of Nursing, Christian University

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสเตียน

*** Assistant Professor of Nursing, Christian University

วันที่รับบทความ 28 มกราคม 2562 วันที่แก้ไขบทความ 13 พฤษภาคม 2562 วันที่ตอบรับบทความ 22 ตุลาคม 2562

Abstract

The objectives of this descriptive research were to analyze nursing activity cost of cesarean section in a private hospital in Samutsakhon Province in the fiscal year 2018. The population of the study consisted of labor cost, capital cost and material cost of providing surgical services in the fiscal year 2018, and to investigate the costs of perioperative nursing activities through observation on the practical nursing surgical activities in the operating room. The sample group was the costs of 17 operating room nurses and the costs of 30 cesarean section patients. Three sets of research instruments were used: Set 1) a unit cost record form; Set 2) a perioperative nursing activities dictionary of the operating room; and Set 3) a cost of perioperative nursing activities record form. The three sets of instrument were tested for content validity, and the content validity index was 1. The descriptive statistics used in data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The study found that the overall cost of the nursing activities was 894, 196.33 Baht with the proportions between nursing activities in the preoperative phase : intraoperative phase : postoperative phase : management and support activities 12.93 : 59.69 : 19.44 : 7.94. The highest cost was nursing activities in the intraoperative phase with a unit cost of 1,988.07 Baht, followed by that of the postoperative phase of 5561.22 Baht. When classifying the nursing activity costs according to the main activities, it was found that the cost of the intraoperative phase was 29,806.55 Baht per case. When classifying the nursing activity costs according to the main activities, it was found that the cost of the intraoperative phase was 17,892.61 Baht per case.

The study results revealed that the cost of nursing activity management was important empirical data that administrators should use the information in further efficiency of manpower management improvement and time management.

Keywords: Cost, Nursing Activities, Cesarean Section, Private Hospital

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงในด้านการบริการทางสุขภาพอย่างมาก ประชาชนต้องการเข้าถึงการบริการและเทคโนโลยีทางการแพทย์อย่างทั่วถึงในราคาที่เหมาะสม (Wattananon, 2010) ซึ่งในปัจจุบันโรงพยาบาลเอกชนมีการนำเทคโนโลยีทางการแพทย์ใหม่ ๆ มาใช้ในการดูแลรักษาผู้ป่วยได้อย่างมีคุณภาพ ทำให้ต้นทุนด้านสุขภาพสูงขึ้น (Shinekledkaew, 2009) ซึ่งส่งผลต่อการบริหารต้นทุนของโรงพยาบาลเอกชน ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องใช้หลักฐานข้อมูลเชิงประจักษ์

เรื่องของการวิเคราะห์ต้นทุนมาใช้ประโยชน์ในการบริหารต้นทุน เพื่อให้มีความคุ้มค่าต้นทุนในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ให้ได้ประโยชน์สูงสุด

การผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง เป็นบริการอย่างหนึ่งของโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง แต่เป็นการบริการที่ผู้รับบริการ เลือกใช้การผ่าตัดนอกเวลาเป็นส่วนใหญ่ ถึงแม้ว่าจะเป็นกรณีที่ตั้งครมภ์ปกติก็ตาม นอกจากนี้ผู้รับบริการยังต้องการให้ผ่าตัดตามฤกษ์ที่ระบุไว้ เป็นเหตุให้โรงพยาบาลมีค่าใช้จ่ายสูง ควบคุมยาก จากรายงานจำนวนผู้ป่วยที่มารับบริการผ่าตัดคลอดทางหน้า

ห้องในโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรสาคร พบว่าปี พ.ศ. 2559-2561 มีจำนวนผู้ป่วยที่มาผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องเฉลี่ย 13 รายต่อเดือน (คิดเป็นร้อยละ 7.69) และเป็นการผ่าตัดนอกเวลาเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งทำให้โรงพยาบาลมีค่าใช้จ่ายสูง แต่ไม่มีข้อมูลเชิงประจักษ์ประกอบการนำเสนอผู้บริหาร ในการดูแลผู้ป่วยผ่าตัดชนิดนี้พบว่าพยาบาลมีส่วนร่วมในการดูแลตามมาตรฐานกิจกรรมการผ่าตัด โดยมีกิจกรรมการพยาบาลที่ต้องให้การดูแลตั้งแต่แรกรับเข้ามาเพื่อเตรียมความพร้อมจนกระทั่งการดูแลหลังผ่าตัด ได้แก่ กิจกรรมการพยาบาลก่อนผ่าตัด กิจกรรมการพยาบาลระยะผ่าตัด กิจกรรมการพยาบาลระยะหลังผ่าตัดและการบริหารจัดการและงานสนับสนุน ซึ่งมีการใช้บุคลากร วัสดุสิ้นเปลือง เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ในแต่ละกิจกรรมทั้งสิ้น ดังนั้นจึงทำให้มีค่าใช้จ่ายสูง

ทั้งนี้ฝ่ายการพยาบาลของโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง ยังไม่เคยมีการคิดวิเคราะห์ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลในการจัดการการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง จึงไม่ทราบต้นทุน ด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลต้นทุนการจัดการการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องที่แท้จริงของหน่วยงานห้องผ่าตัด เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับสิ่งที่ได้มากับสิ่งที่ใช้จ่ายไปให้มีประสิทธิภาพเพียงพอต่อค่าใช้จ่าย ค่าเงินเดือน ค่าตอบแทน ค่าดำเนินการและค่าลงทุน ซึ่งจะส่งผลให้มีการบริหารจัดการทรัพยากร การวางแผนอัตรากำลัง ตลอดจนการควบคุมค่าใช้จ่ายและบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดในการให้บริการ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลรวม 4 กิจกรรมหลักในการจัดการการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องของผู้ป่วย ในโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง
2. ศึกษาต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลต่อกิจกรรมในการจัดการการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องของผู้ป่วย ในโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง

3. ศึกษาต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลต่อรายในการจัดการการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องของผู้ป่วย ในโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง

คำถามการวิจัย

1. ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลรวม 4 กิจกรรมหลักในการจัดการการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องของผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง มีค่าเท่ากับเท่าไร
2. ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลต่อกิจกรรมในการจัดการการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องของผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง มีค่าเท่ากับเท่าไร
3. ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลต่อราย ในการจัดการการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องของผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง มีค่าเท่ากับเท่าไร

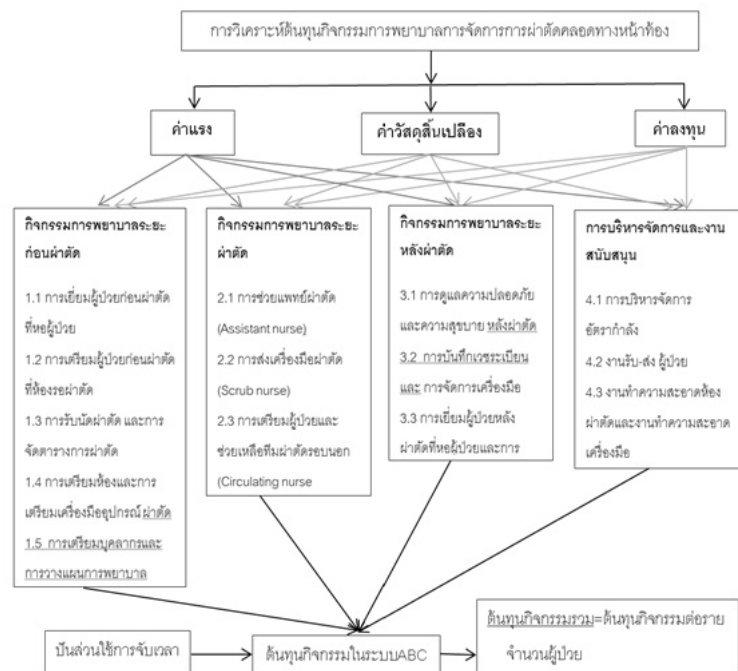
กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้การคิดต้นทุนกิจกรรมใช้กรอบแนวคิดต้นทุนกิจกรรม (Activity Based Costing: ABC) ของ Kaplan and Cooper (1998) มี 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย (1) การจัดทำพจนานุกรมกิจกรรมกำหนดปริมาณการใช้ทรัพยากร (2) ระบุตัวหลักต้นทุนทรัพยากรโดยให้บุคลากรปันส่วนค่าแรงตามสัดส่วนเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ (3) กำหนดผลผลิตและบริการของหน่วยงาน และ (4) กำหนดตัวหลักต้นทุนกิจกรรมในขั้นที่ 2 คือ เวลาและทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม

ในการศึกษาต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลการจัดการการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง ในครั้งนี้จึงได้นำมาใช้ในการกำหนดพจนานุกรมกิจกรรมการพยาบาลการจัดการการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง ประกอบด้วย 4 กิจกรรมหลัก ได้แก่ (1) มาตรฐานกิจกรรมการพยาบาลการจัดการการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องในระยะก่อนผ่าตัด (2) มาตรฐานกิจกรรมการพยาบาลการจัดการการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องในระยะผ่าตัด (3) มาตรฐานกิจกรรมการพยาบาลการจัดการการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องในระยะหลังผ่าตัด และ (4) การบริหารจัดการและงานสนับสนุน โดยเลือกตัวหลักต้นทุน คือ

ปริมาณการใช้ทรัพยากรและปริมาณเวลาที่ใช้ในการ
ปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลแต่ละกิจกรรมมาเป็นส่วน
ต้นทุน จะได้ต้นทุนค่าแรง ต้นทุนค่าวัสดุสิ้นเปลือง และ

ต้นทุนค่าลงทุนของแต่ละกิจกรรม ต้นทุนทั้งหมดรวมกัน
หารด้วยจำนวนผู้ป่วย เป็นต้นทุนกิจกรรมการพยาบาล
ผู้ป่วยผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องต่อราย ดังแผนภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิเคราะห์ต้นทุนกิจกรรมพยาบาลผ่าตัด

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) เพื่อศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลการจัดการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องของหน่วยบริการงานห้องผ่าตัดโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง โดยศึกษาย้อนหลัง (Retrospective Study) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ของฝ่ายบัญชี ฝ่ายการเงินและ ฝ่ายพัสดุ และรายงานสถิติของห้องผ่าตัดปีงบประมาณ 2561 คือ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2561 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2561 และข้อมูลบางส่วน ทำการศึกษาโดยเก็บรวบรวมข้อมูลในปัจจุบัน ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 5 เดือน ในการให้การดูแลผู้ป่วยที่มารับบริการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง โดยใช้ระบบการวิเคราะห์ต้นทุนกิจกรรม (Activity Based Costing: ABC) ทั้งนี้ข้อมูลค่าแรง ค่าลงทุน ค่าวัสดุสิ้นเปลือง

เป็นการเก็บข้อมูลไปข้างหน้า (Prospective study) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนมีนาคม-กรกฎาคม พ.ศ. 2562

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมาย คือ รายงานต้นทุนที่ได้จากบุคลากรทางการพยาบาลที่ปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง จำนวนทั้งหมด 17 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ รายงานต้นทุนที่เกิดจากการให้บริการผู้มารับบริการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง จำนวน 30 คน คำนวณตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูป Power Analysis ที่ Effect Size เท่ากับ 0.60 และระดับ Power ได้เท่ากับ 27 เพื่อป้องกันการสูญหายของตัวอย่างโดยใช้ (10%) จากสูตรคำนวณของ Gupta et al. (2016) โดยสูตรคำนวณ คือ $N1 = n / (1 - d)$

เมื่อแทนค่า = $27 / (1 - 0.1) = 30$ คน

สำหรับการวิเคราะห์ต้นทุนกิจกรรมการจัดการ

การผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง ข้อมูลที่ใช้ ประกอบด้วย ต้นทุนค่าแรง และระยะเวลาเก็บข้อมูลจากการปฏิบัติ กิจกรรม ด้วยการหาค่าเฉลี่ยของเวลา รวมทั้งเอกสาร ข้อมูลประกอบด้วย เอกสารการจ่ายเงินเดือนของ บุคลากรทางการพยาบาล เอกสารค่าใช้จ่ายในการศึกษาอบรมภายนอกโรงพยาบาลของบุคลากรทางการพยาบาล เอกสารราคาค่าวัสดุสิ้นเปลือง วัสดุทางการแพทย์ เวชภัณฑ์ยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา และเอกสารทะเบียนประวัติครุภัณฑ์ อาคาร สิ่งก่อสร้างและจำนวน กิจกรรมการพยาบาลในช่วงเวลาที่ศึกษาตั้งแต่เดือน มีนาคม พ.ศ. 2562 ถึง เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2562

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจำนวน ทั้งหมด 3 ชุด ประกอบด้วย

ชุดที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลต้นทุนต่อหน่วยบริการ จำแนกตามหัตถการผ่าตัด ประกอบด้วยแบบบันทึก ทั้งหมด 6 แบบฟอร์ม คือ 1) แบบฟอร์มบันทึกข้อมูล ค่าแรง (LC1) 2) แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลค่าวัสดุ (MC1) 3) แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลค่าไฟฟ้า (MC2) 4) แบบฟอร์ม บันทึกข้อมูลค่าน้ำประปา (MC3) 5) แบบฟอร์มบันทึก ข้อมูลค่าเสื่อมราคาครุภัณฑ์ (CC1) 6) แบบฟอร์มบันทึก ข้อมูลค่าเสื่อมราคาอาคารสถานที่ (CC2)

ชุดที่ 2 พจนานุกรมกิจกรรมการพยาบาลผ่าตัด ประกอบด้วยมาตรฐานกิจกรรมการพยาบาลหลัก 4 กิจกรรม ซึ่งได้แก่มาตรฐานกิจกรรมการพยาบาล ระยะ ก่อนผ่าตัด มาตรฐานกิจกรรมการพยาบาลระยะผ่าตัด มาตรฐานกิจกรรมการพยาบาล ระยะหลังผ่าตัด และการบริหารจัดการและงานสนับสนุน ตามลำดับ

ชุดที่ 3 แบบบันทึกต้นทุนกิจกรรมการพยาบาล และเวลาในการทำกิจกรรม ประกอบด้วย 1) แบบฟอร์ม (ABC1) 2) แบบฟอร์ม (ABC2) 3) แบบฟอร์ม (ABC3)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือทั้งหมดได้รับการตรวจสอบความตรง ด้านเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน และได้ค่า ดัชนีความตรงตามเนื้อหา เท่ากับ 1 จากการตรวจสอบ เครื่องมืออื่น ๆ เช่น ความเที่ยงในการสังเกต (Reli-

ability) และความเที่ยงของนาฬิกาจับเวลา จากการหา ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาที่ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ได้ พิจารณาความเห็นให้ระดับ 3 และ 4 จึงได้ค่า Content validity index: CVI = 1

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยผ่านการ พิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมของโรงพยาบาล เอกชนที่เก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของ การศึกษา ขั้นตอน รายละเอียดในการเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับรายได้และค่าสวัสดิการต่าง ๆ ในช่วงเวลาที่ ศึกษาประมาณเดือนมีนาคม พ.ศ. 2562 ถึง เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2562 และขออนุญาตในการจับเวลา ขณะปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล รวมทั้งเปิดโอกาสให้ กลุ่มตัวอย่างซักถามปัญหาหรือข้อสงสัยต่าง ๆ ก่อน ตัดสินใจร่วมการศึกษา กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิในการตอบ รับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้โดยไม่มีผลกระทบ ใด ๆ ทั้งสิ้นระหว่างทำการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตจากคณบดีคณะ พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสเตียน ถึงผู้อำนวยการ โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง เพื่อขออนุญาตในการ ดำเนินการขอจริยธรรมสำหรับการวิจัยกับคณะ กรรมการวิจัยของโรงพยาบาลเพื่อขออนุญาตเข้าศึกษา และขอความร่วมมือในการศึกษาและเก็บข้อมูล

1.2 ผู้วิจัยเข้าพบหัวหน้าแผนกห้องผ่าตัด และบุคลากร ทางการพยาบาล เตรียมผู้ช่วยวิจัย เพื่อชี้แจง วัตถุประสงค์ขั้นตอนการเก็บข้อมูลและทำความเข้าใจ เกี่ยวกับงบบันทึกเวลาทำวิจัยในครั้งนี้และขอความร่วมมือ ในการเก็บข้อมูล

1.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลย้อนหลังและเก็บ ข้อมูลปัจจุบัน โดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ใช้นาฬิกา ในการจับเวลา ที่พยาบาลปฏิบัติ กิจกรรมการพยาบาล ให้กับผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัดตามกิจกรรมที่กำหนดใน พจนานุกรมกิจกรรมการพยาบาล ซึ่งผู้วิจัยและผู้ช่วย วิจัยจะทำการเยี่ยมผู้ป่วยก่อนผ่าตัด 1 วัน โดยให้ผู้ป่วย ที่ได้รับการพยาบาลผ่าตัดครบทุกกิจกรรมตามระยะ

การผ่าตัด ทำการบันทึกเวลาการปฏิบัติกิจกรรมพยาบาล แล้วลงบันทึกในแบบฟอร์ม ABC1 โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยเวลาในแต่ละกิจกรรมการพยาบาล จากการเฝ้าสังเกตการณ์ 3-5 ครั้ง จนคงที่ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง เวลาจะอยู่ในช่วง 2.00-5.00 นาที จะมีจำนวนกิจกรรม ประมาณ 15 กิจกรรม/ครั้ง ตามตารางอ้างอิงของ Rijiravanit (2007)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. จัดเตรียมข้อมูลจากแบบบันทึกกิจกรรมการพยาบาลการจัดการการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์โดยการลงบันทึกข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของการบันทึกข้อมูล หาค่าเฉลี่ยของเวลาที่ใช้ในกิจกรรมการพยาบาล 3 ระยะ

2. คำนวณหาต้นทุนค่าแรงโดยหาผลรวมของค่าแรงต่อคนของบุคลากรทางการพยาบาลในหน่วยบริการงานห้องผ่าตัด ที่ปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล โดย

$$\text{ค่าแรงเฉลี่ยบุคลากรแต่ละคนต่อนาที} = \frac{\text{สัดส่วนค่าแรงของบุคลากรแต่ละคน}}{\text{นาทีในการทำงาน}}$$

2.3 นำค่าแรงของบุคลากรทางการพยาบาลแต่ละคนต่อนาทีคูณกับเวลาที่ใช้ในแต่ละกิจกรรมการพยาบาล จะได้ค่าแรงในแต่ละกิจกรรม

2.4 นำค่าแรงของแต่ละกิจกรรมการพยาบาลที่คำนวณได้ในแต่ละครั้งของการปฏิบัติกิจกรรมรวมกันแล้วหารด้วยจำนวนครั้งในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลเป็นค่าแรงเฉลี่ยที่ใช้ในกิจกรรมการพยาบาลต่อครั้ง

2.5 หาค่าแรงแต่ละกิจกรรม โดยนำค่าแรงของ

$$\text{ค่าเสื่อมราคาต่อปี} = \frac{\text{ราคาพัสดุ-ราคาซาก}}{\text{อายุการใช้งาน (ปี)} \times 365 \text{ วัน} \times 24 \text{ ชั่วโมง} \times 60 \text{ นาที}}$$

4. หาค่าแรงเฉลี่ยที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรมและบันทึกค่าเฉลี่ยเวลาจากข้อมูลที่บันทึกได้และนำข้อมูลจากแบบบันทึกค่าวัสดุสิ้นเปลืองแต่ละประเภทรวมกันเป็นต้นทุนค่าวัสดุสิ้นเปลืองในการปฏิบัติกิจกรรมการ

นำเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าครองชีพ ค่าล่วงเวลา ค่าเวรยามวิกาล ค่าตอบแทนวิชาชีพ ค่ารักษาพยาบาล ค่าประชุมอบรมที่เป็นค่าแรงก่อนหักภาษี ณ ที่จ่าย นำมาคำนวณค่าแรงเป็นบาทต่อนาทีต่อคน

2.1 คำนวณค่าแรงลงสู่กิจกรรมการพยาบาล โดยหาสัดส่วนของการปฏิบัติงานจริงแบ่งตามกิจกรรมการพยาบาล ซึ่งในแต่ละกิจกรรมจะให้สัดส่วนในการทำงานตามภาระงานที่ปฏิบัติจริง บุคลากรทางการพยาบาลทั้งพยาบาลวิชาชีพและผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย คำนวณต้นทุนค่าแรงในการปฏิบัติการพยาบาลทั้งหมด

2.2 หาค่าแรงต่อนาทีของบุคลากรพยาบาลโดยคำนวณจากค่าแรง เวลาในกิจกรรมการพยาบาล ของบุคลากรแต่ละคนหารด้วยชั่วโมงการทำงานโดยการปรับหน่วยเป็นบาทต่อนาที ในการวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลเป็นเวลา 5 เดือน โดยใช้สูตร

บุคลากรแต่ละคนต่อนาทีคูณกับเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในแต่ละกิจกรรมและนำค่าแรงแต่ละกิจกรรมที่คำนวณได้แต่ละครั้งมารวมกันเป็นค่าแรงทั้งหมด

3. ต้นทุนค่าลงทุน นำข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกข้อมูลต้นทุนค่าลงทุนมาคำนวณหาค่าเสื่อมราคาของพัสดุนั้นนำมาคำนวณหาค่าเสื่อมราคาเฉลี่ยในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลแต่ละครั้งโดยคิดค่าเสื่อมราคาประจำปีของครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างโดยใช้เกณฑ์การคิดค่าเสื่อม

พยาบาลแต่ละกิจกรรม นำต้นทุน ค่าวัสดุสิ้นเปลืองในการให้การพยาบาลตามรายกิจกรรมรวมเป็นต้นทุนค่าวัสดุสิ้นเปลืองรวมในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลแต่ละกิจกรรมดังนี้

$$\text{ต้นทุนค่าวัสดุสิ้นเปลือง} = \frac{\text{ผลรวมของต้นทุนค่าวัสดุสิ้นเปลืองในแต่ละกิจกรรม}}{\text{จำนวนครั้งในการให้กิจกรรมการพยาบาล}}$$

5. นำผลรวมของต้นทุนแต่ละประเภทมารวมกันเป็นต้นทุนรวมทั้งหมดในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลแต่ละกิจกรรมมาหาต้นทุนกิจกรรมต่อหน่วยในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลหารด้วยจำนวนครั้งของการปฏิบัติการพยาบาลกิจกรรมเดียวกัน

6. การคิดต้นทุนของกิจกรรมหลัก 4 กิจกรรม ได้แก่ มาตรฐานกิจกรรมการพยาบาลระยะก่อนผ่าตัด มาตรฐานกิจกรรมการพยาบาลระยะผ่าตัด มาตรฐานกิจกรรมการพยาบาลระยะหลังผ่าตัด และการบริหาร

จัดการและงานสนับสนุน ตามลำดับ

7. ต้นทุนต่อกิจกรรมการพยาบาลการจัดการการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง ตามระบบต้นทุนกิจกรรมเท่ากับ ผลรวมของต้นทุนของทุกกิจกรรมหลัก 4 กิจกรรมของหน่วยงาน ห้องผ่าตัด

8. หาค่าแรงเฉลี่ยในการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละครั้ง โดยนำค่าแรงรวมทั้งหมดในแต่ละกิจกรรม หารด้วยจำนวนครั้งในการปฏิบัติกิจกรรม

$$\text{การคำนวณหาต้นทุนกิจกรรมต่อหน่วย} = \frac{\text{ผลรวมค่าแรงแต่ละกิจกรรม}}{\text{ปริมาณของกิจกรรมการพยาบาลนั้น ๆ}}$$

ผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลการจัดการการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องในหน่วยงานห้องผ่าตัดโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรสาคร โดยใช้แนวคิดวิเคราะห์ต้นทุนกิจกรรมของ Kaplan and Cooper (1998) ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบบรรยาย ดังนี้

การวิเคราะห์ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลการจัดการการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องพบว่า ต้นทุนกิจกรรมรวมทั้งหมดเท่ากับ 894,196.33 บาท กิจกรรมหลักที่มีต้นทุนกิจกรรมสูงสุด คือ กิจกรรมการพยาบาลระยะผ่าตัด เท่ากับ 536,778.35 บาท และกิจกรรมที่มีต้นทุนต่ำสุดคือ การบริหารจัดการและงานสนับสนุน เท่ากับ 73,563.16 บาท ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลรวมและร้อยละ (N=30ราย)

กิจกรรมหลักตามมาตรฐาน	ต้นทุนกิจกรรมรวม (บาท)	ร้อยละ
1. กิจกรรมการพยาบาลระยะก่อนผ่าตัด	117,017.28	12.93
2. กิจกรรมการพยาบาลระยะผ่าตัด	536,778.35	59.69
3. กิจกรรมการพยาบาลระยะหลังผ่าตัด	166,836.54	19.44
4. การบริหารจัดการและงานสนับสนุน	73,564.16	7.94
รวม	894,196.33	100.00

เมื่อวิเคราะห์ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลทั้ง 4 กิจกรรมหลัก พบว่า ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลตามมาตรฐาน กิจกรรมการพยาบาลระยะผ่าตัดสูงสุด โดยมี

ต้นทุนกิจกรรมต่อราย 17,892.61 บาท และต้นทุนต่อหน่วยกิจกรรม 1,988.07 บาท ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลรวม 4 กิจกรรมหลัก (N = จำนวนผู้รับบริการ 30 ราย)

กิจกรรมหลักตามมาตรฐาน	เวลาทำ กิจกรรม เฉลี่ย (นาที)	เวลาทำ กิจกรรม รวม (นาที)	ต้นทุนกิจกรรม		ต้นทุน อื่นๆ(บาท)	ต้นทุน กิจกรรมรวม (บาท)	ต้นทุนต่อ ราย(บาท)	จำนวน กิจกรรม (ครั้ง)	ต้นทุน ต่อหน่วย (บาท)
			ค่าแรง (บาท)	ค่าวัสดุ (บาท)					
1.กิจกรรมการพยาบาลระยะ ก่อนผ่าตัด	29.83	894.91	2,504.58	1,001.5	394.5	117,017.28	3,900.58	360	325.05
2.กิจกรรมการพยาบาลระยะ ผ่าตัด	199.85	5,995.61	13,246.81	3,484.35	1,161.45	536,778.35	17,892.61	270	1,968.07
3.กิจกรรมการพยาบาลระยะ หลังผ่าตัด	30.84	925.26	2,161.22	2,550	850	166,836.54	5,561.22	210	794.5
4.การบริหารจัดการและงาน สนับสนุน	18.19	545.57	1,454.99	480.96	454	73,564.16	2,452.14	90	817.4
รวม	278.71	8,361.35	19,367.60	7,516.81	2,839.95	894,196.33	29,806.55	930	3,924.96

สำหรับต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลระยะก่อนผ่าตัดโดยรวม เท่ากับ 117,017.28 บาท และต้นทุนที่มีค่าสูงสุดคือ กิจกรรมการเตรียมและการประเมินผู้ป่วยก่อนผ่าตัดที่ห้องรอผ่าตัดเท่ากับ 40,101.21 บาท และกิจกรรมที่มีต้นทุนที่ต่ำสุดคือกิจกรรมการเตรียมบุคลากรและการวางแผนทางการพยาบาล เท่ากับ 4,636.56 บาท ทั้งนี้การจัดการกิจกรรมการพยาบาลระยะก่อนผ่าตัดในที่นี้ หมายถึง กิจกรรมการพยาบาลระยะตั้งแต่แพทย์นัดผู้ป่วยมาผ่าตัด จนกระทั่งเคลื่อน

ย้ายผู้ป่วยเข้าไปนอนบนเตียงผ่าตัด โดยให้การปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลระยะก่อนผ่าตัด โดยแบ่งหน่วยต้นทุนออกเป็น 5 หน่วยต้นทุนกิจกรรม ได้แก่ การเยี่ยมผู้ป่วยก่อนผ่าตัดที่หอผู้ป่วย การเตรียมผู้ป่วยก่อนผ่าตัดที่ห้องรอผ่าตัด การรับนัดผ่าตัด และการจัดตารางการผ่าตัด การเตรียมห้องและการเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ ผ่าตัด และการเตรียมบุคลากรและการวางแผนการพยาบาล ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ต้นทุนต่อหน่วยบริการของกิจกรรมการพยาบาลการจัดการการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง ตามมาตรฐานกิจกรรมการพยาบาลระยะก่อนผ่าตัด (N = จำนวนผู้รับบริการ 30 ราย)

กิจกรรมหลักตามมาตรฐาน	เวลาทำ กิจกรรม เฉลี่ย (นาที)	เวลาทำ กิจกรรม รวม (นาที)	ต้นทุนกิจกรรม		ต้นทุน อื่นๆ (บาท)	ต้นทุน กิจกรรมรวม (บาท)	ต้นทุน ต่อราย (บาท)	จำนวน กิจกรรม (ครั้ง)	ต้นทุน ต่อหน่วย (บาท)
			ค่าแรง (บาท)	ค่าวัสดุ (บาท)					
1.การเยี่ยมผู้ป่วยก่อนผ่าตัดที่หอผู้ป่วย	4.57	136.95	438.44	204	68	21,313.25	710.44	60	355.22
2.การเตรียมและการประเมินผู้ป่วย ก่อนผ่าตัดที่ห้องรอผ่าตัด	8.63	258.82	766.71	427.5	142.5	40,101.21	1,336.71	120	334.18
3.การรับนัดผ่าตัดและการจัดตาราง การผ่าตัด	2.8	84.11	269.46	104	104	14,323.7	477.46	60	238.73
4.การเตรียมห้องและการเตรียม เครื่องมืออุปกรณ์ผ่าตัด	13.05	391.61	956.42	212	53	36,642.56	1,221.42	150	244.28
5.การเตรียมบุคลากรและการ วางแผนทางการพยาบาล	0.78	23.42	73.55	54	27	4,636.56	154.55	30	154.55
รวม	29.83	894.91	2,504.58	1,001.5	394.5	117,017.28	3,900.58	360	1,326.96

สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ คือ กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้รับบริการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง จำนวน 30 ราย อายุของผู้รับบริการส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 31-40 ปี มีจำนวน 19 คน (ร้อยละ 63.33) อายุโดยเฉลี่ยของผู้รับบริการที่มาผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง คือ 33 ปี

ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลหลัก 4 กิจกรรม จำแนกตามระยะการผ่าตัดสรุปได้ดังนี้

- 1) ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลผ่าตัดรวม เท่ากับ 894,196.33 บาท
- 2) ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาล จำแนกตามระยะ

การผ่าตัด ผลวิจัยพบว่า ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลที่มีค่าสูงสุดคือ ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลระยะผ่าตัดเท่ากับ 536,778.35 บาท รองลงมา คือ ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลระยะหลังผ่าตัด ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลระยะก่อนผ่าตัด ต้นทุนกิจกรรมการบริหารจัดการและงานสนับสนุน เท่ากับ 166,836.54 บาท 117,017.28 บาท และ 73,564.16 บาท ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลผ่าตัด จำแนกตามระยะการผ่าตัด ผลเป็นดังนี้

กิจกรรมการพยาบาลในระยะผ่าตัดที่มีต้นทุนสูงสุดคือ กิจกรรมการช่วยแพทย์ผ่าตัดเท่ากับ 235,105.8 บาท ต้นทุนต่อราย เท่ากับ 7,836.86 บาท ส่วนต้นทุนกิจกรรมที่มีค่าต่ำสุด คือ กิจกรรมการส่งเครื่องมือเท่ากับ 141,544.5 บาท มี ต้นทุนต่อราย เท่ากับ 4,718.15 บาท

รองลงมา คือ ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลระยะหลังผ่าตัด ที่มีต้นทุนสูงสุดคือ กิจกรรมการการดูแลความปลอดภัยและความสุขสบายหลังผ่าตัดเท่ากับ 86,201.29 บาท ต้นทุนต่อกิจกรรมเท่ากับ 957.79 บาท ต้นทุนต่อราย เท่ากับ 2,873.38 บาท และต้นทุนกิจกรรมที่มีค่าต่ำสุดคือ กิจกรรมการเยี่ยมผู้ป่วยหลังผ่าตัดที่หอผู้ป่วยและการบันทึก เท่ากับ 29,748.67 บาท มีต้นทุนต่อรายเท่ากับ 991.62 บาท

ถัดมาจากต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลระยะก่อนผ่าตัดคือ ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาล ระยะก่อนผ่าตัด กิจกรรมที่มีต้นทุนสูงคือ กิจกรรมการเตรียมและการประเมินผู้ป่วยก่อนผ่าตัดที่ห้องรอผ่าตัดเท่ากับ 40,101.21 บาท มีต้นทุนต่อราย เท่ากับ 1,336.71 บาท และต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลที่มีค่าต่ำสุดคือกิจกรรมการเตรียมบุคลากรและการวางแผนทางการพยาบาล เท่ากับ 4,636.56 บาท ต้นทุนต่อราย เท่ากับ 154.55 บาท

กิจกรรมการบริหารจัดการและงานสนับสนุนมี ต้นทุนต่ำสุด ใน 4 กิจกรรมหลัก และกิจกรรมที่มีต้นทุนสูงสุดในกิจกรรมนี้คือ กิจกรรมการบริหารจัดการอัตรา กำลัง เท่ากับ 27,645.74 บาท ต้นทุนต่อราย เท่ากับ

921.52 บาท และต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลที่มีค่าต่ำสุดคือกิจกรรมงานรับส่งผู้ป่วยเท่ากับ 22,344.17 บาท และมีต้นทุนต่อราย เท่ากับ 744.81 บาท

การอภิปรายผล

การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้ 1) ศึกษาต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลรวม 4 กิจกรรมหลักในการจัดการการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องของผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง 2) ศึกษาต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลต่อรายในการจัดการการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องของผู้ป่วย ในโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ดังนี้

ผลการวิจัย พบว่าต้นทุนกิจกรรมหลักทั้ง 4 กิจกรรม ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลที่มีต้นทุนสูงที่สุดคือ ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลระยะผ่าตัด มีต้นทุนรวมทั้งหมดเท่ากับ 536,778.35 บาท ต้นทุนต่อกิจกรรมเท่ากับ 1,988.07 บาท ต้นทุนกิจกรรมต่อราย เท่ากับ 17,892.61 บาท อธิบายได้ว่ากิจกรรมการพยาบาลระยะผ่าตัดเป็นกิจกรรมที่ใช้เวลามากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ โดยเฉพาะกิจกรรมการเตรียมผู้ป่วยและการช่วยเหลือรอบนอก (circulating) ใช้เวลาสูงสุดเฉลี่ย 82.25 นาที และใช้อัตรากำลังในการทำงานถึง 2 คน จึงส่งผลให้ค่าแรงในการทำกิจกรรมสูง เมื่อจำแนกตามระยะการผ่าตัด พบว่า กิจกรรมที่มีต้นทุนสูงสุดในระยะผ่าตัดคือ กิจกรรมการช่วยแพทย์ผ่าตัดเท่ากับ 235,105.80 บาท ต้นทุนต่อกิจกรรม เท่ากับ 7,836.86 บาท ต้นทุนกิจกรรมต่อราย เท่ากับ 7,836.86 บาท และกิจกรรมที่มีต้นทุนต่ำสุดคือ กิจกรรม การส่งเครื่องมือเท่ากับ 141,544.50 บาท ต้นทุนต่อกิจกรรม เท่ากับ 4,718.15 บาท ต้นทุนกิจกรรมต่อราย เท่ากับ 4,718.15 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาวิจัยของ Jungsaman (2015) พบว่า ระยะที่มีการใช้เวลานานสูงสุดและต้นทุนสูงสุดคือระยะการผ่าตัดมีค่าสูงสุดเท่ากับ 6,480.60 บาทต่อราย รองลงมาคือระยะก่อนผ่าตัดมีค่าเท่ากับ 1,654.30 บาทต่อราย และกิจกรรมระยะหลังผ่าตัดมีต้นทุนต่ำสุดมีค่าเท่ากับ

1,214.03 บาทต่อราย เมื่อพิจารณาเวลาที่ใช้ในแต่ละระยะ เวลารวมของกิจกรรมในแต่ละระยะการผ่าตัด พบว่าเวลาที่ทำกิจกรรมแปรผันตรงกับต้นทุนกิจกรรม และพิจารณาในภาพรวมพบว่าต้นทุนกิจกรรมจำแนกตามระยะการผ่าตัด เช่น กิจกรรมการผ่าตัดในระยะก่อนผ่าตัดที่มีต้นทุนสูงสุด คือ กิจกรรมการเตรียมห้องอุปกรณ์และเครื่องมือผ่าตัด เนื่องจากกิจกรรมมีความซับซ้อนการเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือผ่าตัดมีความยุ่งยากซับซ้อนต้องใช้เวลานานมากส่งผลต่อต้นทุนที่สูงขึ้น ดังนั้นการช่วยลดต้นทุนที่เกิดจากการใช้เวลาในการจัดทำคู่มือการผ่าตัดแต่ละชนิดการผ่าตัดเพื่อเป็นคู่มือสำหรับการปฏิบัติงานทำให้สามารถทำงานได้อย่างรวดเร็ว ลดเวลาความสูญเสียของกิจกรรม และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงาน เมื่อเทียบกับระหว่างโรงพยาบาลรัฐและเอกชน พบความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับการจัดบุคลากรในการผ่าตัด เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ และความยากง่ายของการผ่าตัด

ดังนั้น ผู้บริหารการพยาบาลควรเพิ่มประสิทธิภาพในองค์กร โดยการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินการลดต้นทุนกิจกรรม โดยการจัดทำคู่มือการผ่าตัด คู่มือการเยี่ยมผู้ป่วยก่อนผ่าตัด เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติงานในการลดต้นทุนการผ่าตัด

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านบริหารการพยาบาล

1.1 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการควบคุมต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการให้บริการ และการบริหารงบประมาณของหน่วยงานห้องผ่าตัด ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.2 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำมาตรฐานหรือแนวทางในการปฏิบัติในการบริหารจัดการการผ่าตัดผู้ป่วยในกรณีอื่น ๆ ได้

1.3 ควรเพิ่มค่าใช้จ่ายทางอื่น ๆ ของโรงพยาบาล ให้ครอบคลุมก่อนกำหนดเป็นค่าบริการ

2. ด้านการวิจัยบริหารต้นทุน

2.1 ได้ต้นแบบการศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลในห้องผ่าตัดสามารถนำไปเป็นแบบอย่างการวิจัยการวิเคราะห์ต้นทุนกิจกรรมด้านการผ่าตัดอื่น ๆ ได้

3. ด้านการจัดบริการ

3.1 ผลการวิจัยที่ได้สามารถนำมาเป็นข้อมูลในการบริหารค่าตอบแทนที่เป็นธรรมสำหรับพยาบาล บุคลากรของห้องผ่าตัดและบุคลากรของหน่วยงานอื่น ๆ ในโรงพยาบาลได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการขยายผล เรื่องวิเคราะห์ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาลให้หน่วยงานอื่น ๆ ในโรงพยาบาลรับทราบและรู้วิธีคิดต้นทุนต่อหน่วยบริการ เพื่อที่จะทำให้ทราบต้นทุนและมีการนำข้อมูลที่ได้มาวางแผนในการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. ควรมีการศึกษาค่าวิเคราะห์ต้นทุนกิจกรรมการพยาบาล ในรายผ่าตัดที่มีความเสี่ยงสูงและต้นทุนค่าเครื่องมือสูง

3. ควรมีการศึกษาค่าความคุ้มค่าต้นทุนในเรื่องการบริหารจัดการเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมในระยะการผ่าตัดให้มีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- Gupta, K. K., Attri, J. P., Singh, A., Kaur, H., & Kaur, G. (2016). Basic concepts for sample size calculation: Critical step for any clinical trials!. *Saudi Journal of Anaesthesia*, 10(3), 328–331. doi:10.4103/1658-354X.174918
- Jungsaman, S. (2015). Unit Cost Analysis And cost of surgical nursing activities Surin Hospital operating room. *Journal and Health Care*. 34(1), 163-169. (In Thai)

- Kaplan, R. S., & Cooper, R. (1998). *Cost and effect: Using intergrated cost systems to drive profitability and performance*. Boston, Massachusetts: Harvard Business School Press.
- Rijiravanit, W. (2007). *Study of working hours, principles and case studies*. (3rd ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Printing House. (In Thai)
- Shinekledkaew, S. (2009). The economic cost of absence and impairment of performance from alcohol consumption. *The Journal of Public Health Sciences*, 8(3), 322-332. (In Thai)
- Wattananon, Y. (2010). Factors affecting the access to laparoscopic surgery in Thailand: National Patient data analysis results Year 2548-2550. *University Journal Srinakharinwirot (Science and Technology Branch)*, 2(1), 95-105.